

Ószövetség exegézis II.: A pátriárkák története

Tételjegyzék

PPKE HTK, 2025/2026. tanév 2. félév

1. A pátriárkai történetek teológiai jelentősége (Ószövetség, Újszövetség). A pátriárkák története a Genesis könyvében (kánoni forma). Az Ábrahám ciklus elbeszélései (jellegzetességek, felépítés). RÓZSA, 1-10.
2. A Genesis 12-50. fejezetek és a történelem: problematika, kutatástörténet az 1970-es évek közepéig (J. Wellhausen és iskolája, törzstörténet, forma- és hagyománytörténet, régészet). RÓZSA, 11-17.
3. Kutatástörténet az 1970-es évektől napjainkig: fordulat a kutatásban, Th. L. Thompson, J. Van Seters, további kutatások, a műfaj kérdése, RÓZSA, 17-26.
4. A pátriárkák életformája, a pátriárkai család jellegzetességei. A pátriárkák és az ókori Kelet története: földrajzi nevek, személynevek, jogszokások. RÓZSA, 26-30.
5. A pátriárkák vallása: atyák Istene, Él. A pátriárkák vallása a biblikus kutatásban: J. Wellhausen és iskolája, A. Alt. Megfontolások a pátriárkák vallásának problémájához: A. Alt, C. Westermann, R. W. L. Moberly. RÓZSA, 30-40.
6. Ábrahám meghívása és útja Kánaánba (Gen 12,1-9): irodalmi forma (lehatárolás, irodalomkritika, kontextus), szövegmagyarázat. RÓZSA, 41-50.
7. Ábrahám és a négy király hadjárata (Gen 14,1-24): történelmi kontextus, irodalmi forma, szövegmagyarázat. RÓZSA, 50-66.
8. Ígéret Ábrahámnak (Ter 15,1-21): műfaj, a szöveg egysége, keletkezési idő, szövegmagyarázat. RÓZSA, 66-82.
9. A három látogató Ábrahámnál (Gen 18,1-16a): kontextus, irodalmi forma, eredete és műfaja, szövegértelmezés. Izsák születése (Gen 21,1-7): szerkezet, irodalomkritika (a Gen 21,1-7 eredete), szövegelemzés. RÓZSA, 82-98.
10. Ábrahám áldozata (Gen 22,1-19): irodalmi forma (önállóság, hagyománytörténet, szerkezet, műfaj, keletkezési idő), szövegmagyarázat. RÓZSA, 98-111.

A héberesek számára fordítandó, elemzendő szövegek:

Gen 14,1-24; 15,1-21; 18,1-16a; 21,1-7; 22,1-19

Jegyzet: RÓZSA HUBA, *Ószövetségi exegézis. A pátriárkák története*, Szent István Társulat, Budapest 20016.